

Javni vzgojno-izobraževalni zavod Osnovna šola Gorišnica
Gorišnica 83, 2272 Gorišnica

Učna pot po Gorišnici

(pedagogika, turizem, geografija)
raziskovalna naloga

Avtor/ji: Sanja Kostevc
Eva Čagran
Alja Ritlop

Mentor: Aleksandra Bračič

Gorišnica, 2014

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali pri pripravi te raziskovalne naloge. Posebej se zahvaljujemo naši mentorici Aleksandri Bračič, ki nam je pomagala pri izdelovanju raziskovalne naloge, nas spodbujala, nam nudila veliko pomoči in nas učila. Zahvaljujemo se tudi Alešu Zavcu za pomoč pri izdelavi zemljevida.

Raziskovalna naloga je nastala v okviru projekta **Popestrimo šolo** (več o projektu najdete na šolski spletni strani).

Kazalo vsebine

1 UVOD	6
1.1 Hipoteze.....	6
2 TEORETIČNI DEL NALOGE.....	7
2.1 Učne poti po Sloveniji	7
2.2 Geografski oris občine Gorišnica.....	7
3 RAZISKOVALNI DEL NALOGE.....	8
3.1 Metode dela	8
3.2 Učna pot po Gorišnici.....	8
1. postaja: Občina Gorišnica	8
2. postaja: Gasilski dom	9
3. postaja: Reka Pesnica	10
4. postaja: Čistilna naprava.....	10
5. postaja: Travnik.....	11
6. postaja: Dominkova domačija.....	11
7. postaja: Čebelnjak	13
8. postaja: Polje.....	13
9. postaja: Gozd	14
10. postaja: Pokopališče	14
11. postaja: Kužno znamenje v Gorišnici	15
12. postaja: Cerkev sv. Marjete niže Ptuja	16
13. postaja: OŠ Gorišnica in vrtec.....	16
3.2 Ime poti.....	18
3.3 Simbol poti	18
3.4 Oznake poti.....	18
3.5 Geografski oris poti in zemljevid poti	19
3.6 Ciljne skupine	20
3.7 Učni listi za terensko delo.....	20
4 RAZPRAVA.....	33
5 ZAKLJUČEK	34
6 LITERATURA	35
7 PRILOGE	36

Kazalo slik

Slika 1: Zemljevid Občine Gorišnica (Vir: Radovanovič, S., 2013)	7
Slika 2: Občina Gorišnica (Foto: Sanja Kostevc)	9
Slika 3: Gasilski dom (Foto: Sanja Kostevc)	9
Slika 4: Reka Pesnica (Foto: Sanja Kostevc)	10
Slika 5: Čistilna naprava (Foto: Sanja Kostevc)	10
Slika 6: Travniki (Foto: Sanja Kostevc)	11
Slika 7: Dominkova domačija (Foto: Sanja Kostevc)	12
Slika 8: Čebeljak (Foto: Sanja Kostevc)	13
Slika 9: Polje (Foto: Sanja Kostevc)	14
Slika 10: Gozd (Foto: Sanja Kostevc)	14
Slika 11: Pokopališče (Foto: Sanja Kostevc)	15
Slika 12: Kužno znamenje v Gorišnici (Foto: Sanja Kostevc)	15
Slika 13: Cerkev sv. Marjete niže Ptuja (Foto: Sanja Kostevc)	16
Slika 14: OŠ Gorišnica (Foto: Sanja Kostevc)	17
Slika 15: Vrtec (Foto: Sanja Kostevc)	17
Slika 16: Simbol poti (Ustvarila: Eva Čagran)	18
Slika 17: Zemljevid Učne poti po Gorišnici (Vir: Google Maps, 2014)	19

POVZETEK

Želja vseh nas je, pridobivati znanje na zanimiv način. Z učno potjo želimo prikazati eno izmed možnosti, kako lahko pouk postane bolj zanimiv, saj nam omogoča lastno raziskovanje in odkrivanje novega.

V naši okolici je možen razvoj učne poti, kajti naša občina je naravno, geografsko, kulturno, zgodovinsko zanimiva in dovolj pestra, da lahko učenci pridobijo znanja iz različnih področij in ob enem spoznavajo domače okolje.

Cilj raziskovalne naloge je oblikovati učno pot, ki jo bomo lahko predstavili učencem, predšolskim otrokom, pohodnikom in turistom.

V nalogi smo najprej geografsko orisali občino Gorišnico, postavili smo hipoteze, izbrali metode dela, vsako postajo posebej opisali in predstavili. Prikazali smo potek poti na zemljevidu in za vsako postajo izdelali učni list in rešitve zanj. Učne liste bodo lahko uporabili, kadar bodo na pot podale organizirane skupine. Pot smo poimenovali, za njo izdelali simbol, razložili njegov pomen in pripravili primere za informacijske table na poti, ki bodo vsebovale opise posamezne postaje, s pomočjo katerih se bodo učenci lahko kaj naučili ter s pomočjo opisov in lastnim raziskovanjem rešili učne liste. Table bodo služile tudi informiranju individualnih obiskovalcev.

Vse naše ideje nam je uspelo združiti v raziskovalno nalogo. Upamo, da bomo z izdelavo naloge pritegnile učence in tudi učitelje, da bodo naravoslovne dneve preživeli v domačem okolju. Pritegniti pa želimo tudi turiste, ki bi lahko na zabaven način bolje spoznali občino Gorišnico, njeno kulturno in naravno dediščino.

KLJUČNE BESEDE: učna pot, pouk na prostem, terensko delo

POVZETEK

The desire all of us is to learn in a fun way. With this learning trail we want to show one of the possibilities how classes can get more interesting. It allows us our own exploration and discovery of the unknown. Our region allows the development of learning trail, as our municipality is geographically, culturally, historically interesting enough and also pretty diverse, which allows pupils to get knowledge from different fields and at the same time get to know the local environment.

The goal of this research paper is to develop a learning trail, which can be presented to pupils, preschool children, hikers and tourists. We have first geographically described the municipality of Gorišnica, set our hypotheses, chose our methods and described, as well as presented every station individually. We showed the learning trail on the map and for every station we worked out a worksheet with the correct answers. The worksheet can be used by tourist groups destined to make a tour on this learning trail. We named the learning trail, worked out a symbol for it, explained the meaning of it and designed some information tables for the learning trail. Those will contain descriptions of individual stations, which will help pupils to learn as well as enforce them to explore and help them solve the worksheets. The tables will also serve the purpose of informing individual visitors. We managed to collect all our ideas in this research paper. We hope that with this research paper, we will be able to attract pupils and teachers to spent the school science days in their home region. In addition we also want to attract tourists and help them get to know the municipality of Gorišnica, its cultural heritage and its nature in a fun and interesting way.

KEY WORDS: learning trail, learning outside the classroom, field work

1 UVOD

V Gorišnici še nimamo izdelane učne poti, ki bi lahko doprinesla k pestrejšemu in bolj zanimivemu ter praktičnemu učenju zunaj šolskih zidov.

V Sloveniji poznamo najrazličnejše peš poti, kot so gozdne, naravoslovne, planinske, čebelarke, vodne, učne ... Tako smo zasledili kar nekaj učnih poti: Gozdno učno pot Panovec, Samostansko učno pot Studenice, Učno pot po gozdovih Bistre, Naravoslovno učna pot ob Rakah, Gozdno učno pot Videm, Gozdno učno pot Polana, Gozdno učno pot Škocjan, Gozdno učno pot Godič pri Kamniku, Gozdno učno pot Mašun in še bi lahko naštevali.

V okviru projekta Popestrimo šolo smo se odločili, da ugotovimo, če je mogoče v našem kraju izvesti zaokroženo učno, ki bi bila primerna za terensko delo in učenje na prostem. Želimo pripraviti vse potrebno za nastanek **Učne poti po Gorišnici**. Naš glavni cilj je torej, ustvariti učno pot, ki bi našim učencem omogočila spoznavanje domačega okolja na čim bolj zanimiv način. Ob enem pa bi nudila možnosti za učenje naravoslovja, geografije, zgodovine, izvedbo športnih in naravoslovnih dnevov v domačem kraju. V ta namen smo pripravili tudi učne liste z različnimi tipi nalog – tudi terenskimi vajami in rešitvami le-teh. Predvidevamo, da je učenje iz lastnih izkušenj, torej, če lahko stvari vidiš, otipaš, preizkusiš, izkusiš, veliko bolj zanimivo in znanje pridobljeno na tak način trajnejše.

Najmlajšim bi učna pot služila zgolj za orientacijo po domačem kraju ali za ogled bližnje naravne in kulturne dediščine.

Z učno potjo želimo tudi nakazati možnost za ureditev krajše turistične poti po naši občini, ki pa je lahko tudi dobra promocija za naš kraj, zato bi pot predstavili tudi širši javnosti in lokalnemu turističnemu društvu. Občino bomo poprosili za pomoč pri postavitvi informacijskih tabel, ki bodo ponujale dovolj informacij tudi individualnim ali povsem naključnim obiskovalcem. Tako bi lahko pot postala zanimiva tudi za turiste.

Naloga torej govori o Učni poti po Gorišnici, ki bo namenjena učencem naše šole, predšolskim otrokom našega vrtca, vsem domačinom, družinam, primerna bo tudi za turiste, ki si bodo lahko ogledali prečudovito gorišniško pokrajino in jo s pomočjo informacijskih tabel tudi bolje spoznali. V nalogi bomo opisali posamezne opazovalne postaje in za njih pripravili tudi učne liste in programe, s pomočjo katerih se bodo obiskovalci te poti lahko tudi nekaj naučili. Poudarili bomo posebnosti vsake opazovalne postaje, ki bo predstavljala del celotne raziskovalne naloge. Izdelali bomo tudi zemljevid in simbol poti. Učenci in organizirane skupine se bodo lahko lotile reševanja učnih listov in znanje še poglobile, razširile in utrdile.

Torej učna pot ne bo koristna samo za učence naše šole in občane, ampak bo predstavljala občino in njeno naravno in kulturno dediščino tudi navzven.

1.1 Hipoteze

- ✓ V naši občini obstajajo pogoji za oblikovanje zaokrožene učne poti.
- ✓ Občina Gorišnica je naravno, geografsko, kulturno, zgodovinsko zanimiva in dovolj pestra, da učenci pridobijo znanja iz različnih področij ali ga utrdijo. Nudi možnosti terenskega dela in učenja na prostem.
- ✓ Glede na naravne, geografske, kulturne in zgodovinske zanimivosti lahko naša pot postane zanimiva tudi za goste iz države in tujine – turiste.

2 TEORETIČNI DEL NALOGE

2.1 Učne poti po Sloveniji

Učne poti so različno dolge pešpoti, speljane po različnih geografskih enotah. Pripomočki s katerimi si lahko pomagamo na vseh učnih poteh so: zloženke oz. brošure, ter tudi različni zemljevidi, učni listi, različni merilni pripomočki (metri, termometri, kompas ...)

Učne poti so navadno označene z opazovalni mi tablami, na katerih so besedila (kratka, enostavna, izzivalna, privlačna, vabljliva, čitljiva...), dodane pa morajo biti tudi različne slike, zemljevidi, risbe, fotografije, saj je s tem celotna učna pot bolj zanimiva.

Učne poti so namenjene predvsem spoznavanju narave, raznih naravnih sprememb, kulturne dediščine, zgodovine ipd. Predvsem pa se iz njih naučimo o varovanju narave, ter kulturne dediščine. Poti se razvrščajo v različne tematske in učne skupine: gozdne, muzejske, čebelarске, zgodovinske, naravoslovne, turistične, ekološke, etnološke, vodne, planinske ... (Ogorelc, 2003)

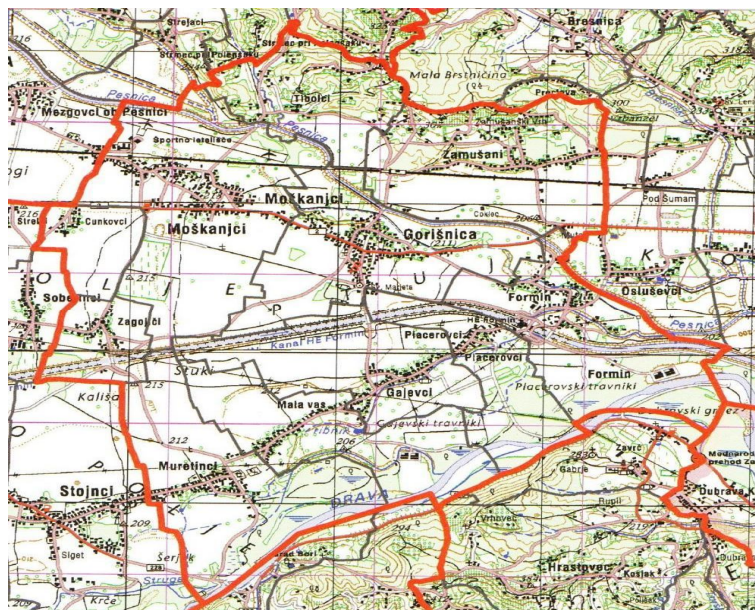
2.2 Geografski oris občine Gorišnica

Občina Gorišnica po svoji umeščenosti v prostor sodi med tipične ptujskopoljske občine, saj zajema vse značilne naravnogeografske enote Dravskega polja. Občina Gorišnica se razteza med ravninskim in haloškim gričevnatim svetom, ki ga ločuje in hkrati povezuje reka Drava. Na površini 61,2 km² živi približno 6000 prebivalcev. V ravninskem delu je najpomembnejša gospodarska panoga poljedelstvo, v hribovitem pa sadjarstvo in vinogradništvo, ki izhajata iz bogate, večstoletne tradicije.

V podnebnem smislu je območje Gorišnice prav tako prehodno podnebje med subpanonskim podnebjem in prvim panonskim kontinentalnim podnebjem, katerega vpliv se krepi proti vzhodu.

Občina šteje 11 vasi.

Za občino je značilna reka Drava. Ta teče prav na južnem robu občine ob vznožju Haloz. Sicer je tekla skozi Markovce, vendar so zaradi gradnje HE Formin del Drave preusmerili v strugo (Radovanovič, 2013).

Slika 1: Zemljevid Občine Gorišnica (Vir: Radovanovič, S., 2013)

3 RAZISKOVALNI DEL NALOGE

3.1 Metode dela

Za nastanek raziskovalne naloge, se je bilo potrebno dela lotiti z raziskovalnimi metodami:

- ✓ Uporabili smo metodo terenskega eksperimentiranja.
- ✓ Najprej smo poiskali možne postaje, ki so lahko predstavljale zaokroženo celoto poti.
- ✓ S pomočjo svetovnega spleta in literature smo poiskali različne informacije o postajah.
- ✓ Pripravili smo učne liste za posamezne postaje.
- ✓ Odpravili smo se na pot po predvideni učni poti in reševali učne liste.
- ✓ S fotoaparatom smo fotografirali in zbirali fotografski material.
- ✓ Postaje smo označili na karti (Google Maps), pot smo povezali in nastala je Učna pot po Gorišnici.

3.2 Učna pot po Gorišnici

1. postaja: Občina Gorišnica

Občina Gorišnica je velika 61,2 km², njen župan je gospod Jožef Kokot. Vključuje 11 vasi, ima okrog 5.900 prebivalcev. Vas Gorišnica, leži sredi Ptujskega polja. Razprostira se južno in severno od ceste Ptuj–Ormož in leži prav na polovici poti med omenjenima krajema. Nekdaj se je vas imenovala Sveta Marjeta niže Ptuja. O stari prisotnosti človeka pričajo najdbe sekir (eno hranijo v osnovni šoli), bronasta suličasta ost in rimski novci. Na SV kraja so vidni sledovi rimske ceste Poetovio–Savaria, ob kateri so na njivah vidni sledovi zgrajenih antičnih zgradb. Po J delu vasi je peljala rimska cesta Poetovio–Mursa. Vitezi, imenovani po Gorišnici, se pojavijo že leta 1235. Razen dvora v samem kraju, sta bila v neposredni bližini še kraja Zamušani in Gajevci. Med drugo svetovno vojno se je vas imenovala Gorischnitz, kasneje pa Gorišnica. To ime bi naj dobila zaradi številnih požarov v vasi, ki bi naj bili v večini podtaknjeni. Po osamosvojitvi Slovenije so se porodile ideje, da bi se vas spet preimenovala v Sveto Marjeto niže Ptuja, toda ljudje so se v vseh teh letih preveč privadili na sedanje prepoznavno ime in spremembe niso želeli.

Leži na nadmorski višini 211 m in ima okrog 4.000 prebivalcev. Občina meri 29 km². Ima prodnata slabše rodovitna polja, podvržena suši, zato je v vasi le še nekaj manjših kmetij in ena farma bikov. Večina prebivalstva se preživlja preko zaposlitve.

Severno je vas omejena z reko Pesnico, v kateri je bilo nekoč veliko rib, še posebej podusti, ki so se prišle drstit iz reke Drave. Podusti so bile za mnoge vaščane kot prava slaščica. Zaradi krivolova so se dogajale razne, za nekatere smešne, za druge pa boleče ali celo tragične akcije s takratno Milico, ki je varovala drstišča. Danes teh drstišč podusti, zaradi izgradnje dravskega kanala in elektrarn, ni več.

Južno omejuje Gorišnico kanal reke Drave, ki je bil zgrajen v 70. letih. Za sprehajalce in rekreativce so priljubljeni trije manjši gozdički: Kralova šuma (pri Pesnici), Gaj (na polju) in Cerkvena šuma (pri pokopališču).

V devetdesetih let, ko so začele nastajati iz bivše Občine Ptuj nove manjše občine, se je sedež in ime nove občine preselil v Gorišnico.

V Gorišnici so še posebej opazna in dejavna naslednja društva: Prostovoljno gasilsko društvo Gorišnica, Športno društvo Gorišnica, Kulturno društvo Ruda Sever Gorišnica, Društvo upokojencev Gorišnica, Judo klub Gorišnica, Klub študentov Gorišnica (Občina Gorišnica, 2014).

Slika 2: Občina Gorišnica (Foto: Sanja Kostevc)

2. postaja: Gasilski dom

V občini Gorišnici je 8 PGD (Gorišnica, Moškanjci, Gajeveci – Placerovci, Formin, Zamušani, Zagojiči, Mala vas, Muretinci). V naši raziskovalni nalogi bomo predstavili PGD Gorišnica. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1928, le leto za tem je bila otvoritev gasilskega doma.

Gorišniški gasilski dom je bil postavljen leta 1929, od takrat je bil že večkrat prenovljen in obnovljen. V njem delujejo prostovoljni a uspešni gasilci, saj so do sedaj že sodelovali v več kot dvesto požarih in drugih nesrečah.

Uspešni so tudi na gasilskih tekmovanjih, saj so police v gasilskem domu napolnjene s približno dvesto pokali.

Pred domom stoji kip Svetega Florijana, ki je postavljen od junija 1998. Postavil ga je vaščan Branko Zupanič (Radovanovič, 2013).

Slika 3: Gasilski dom (Foto: Sanja Kostevc)

3. postaja: Reka Pesnica

Pesnica je 69 km dolga slovenska reka, ki izvira na nadmorski višini 430 mnm pri naselju Pesnica (nemško: *Pößnitz*) v Avstriji in se kot levi pritok pri Ormožu (190 mnm) izliva v Dravo. Reka teče po Pesniški dolini. Njeno porečje znaša 556 km². Dolžina toka po slovenskem ozemlju je 65 km. V preteklosti je reka pogosto poplavljala, zato naselja niso nastajala v njeni neposredni bližini. Med letoma 1959 in 1968 je bilo obsežno območje reke od Zgornje Kungote do izliva hidromeliorirano, urejena je bila vodna akumulacija v obliki umetnih jezer Pernica, Pristava, Komarnik, Radehova in Trojiškega jezera.

Pesnica ima največji pretok v padavinskih obdobjih, marca in novembra, najnižji pretok pa v sušnih obdobjih, večinoma avgusta in septembra. V njej živijo številne ribje vrste, ostriž, smuč, som, krap, idr. Porečje je tudi pomembno slovensko ornitološko področje, kjer živi preko 50 vrst ptic, največ v okolici jezera Komarnik, ki je vpisano v seznam najpomembnejših evropskih ornitoloških območij. V nekaterih predelih reke domuje tudi vidra (Wikipedija, 2014).

V Pesnica se še vedno poleti kopamo, hladimo in zabavamo. Ampak na žalost je vedno bolj onesnažena.

Slika 4: Reka Pesnica (Foto: Sanja Kostevc)

4. postaja: Čistilna naprava

Pri reki pesnici se nahaja čistilna naprava. Dejavnost odvajanja in čiščenja odpadnih vod izvajajo že od leta 2005. To pomeni, da ima naša občina zgrajene kanalizacije, in zato tudi čistilne naprave. Najbližja učni poti leži pri reki Pesnici, blizu Zamušanov. Blizu reke Pesnice stoji zato, ker se vsa očiščena voda iz hišnih kanalizacij zbira v čistilni napravi, tam se očisti in na to čista steče v reko. Morajo pa tudi paziti, da katera umazana voda ne steče v reko, saj številne živali tam ponoči pijejo vodo. Zaradi teh vseh kanalizacijskih sistemov in predvsem čistilne naprave, smo tudi bolj ekološka in čistejša občina.

Slika 5: Čistilna naprava (Foto: Sanja Kostevc)

5. postaja: Travnik

Travnik je ekosistem, v katerem med rastlinskimi vrstami prevladujejo trave in zelišča. Tam se zadržujejo tudi mnoge žuželke. Zanj je značilna izredna velika vrstna pestrost rastlinskih vrst.

Nujen pogoj za vzdrževanje travnika je redna košnja, ki jo izvajajo enkrat ali dvakrat letno. Če na travniku občasno zastaja voda, se vrstna sestava travniške združbe spremeni. Na travnikih kmetje pridelujejo krmo za živino, kar pomeni, da nas travniki posredno oskrbujejo z mesom, mlekom, volno in usnjem. Nekateri pa na njih gojijo zelišča za prodajo. Gosta travna ruša preprečuje erozijo.

Travniki tudi zadržujejo padavinsko vodo in vzdržujejo kvalitetno prst. Travniki so vir zdravih rastlin, sodelujejo pri kroženju vode, preprečujejo erozijo in predstavljajo življenjski prostor rastlin in živali.

Pri nas na travniku najdemo talne živali in takšne, ki imajo krila. Naši travniki so odvisni od človekovega vzdrževanja.

Za našo učno pot smo izbrali travnik na Dominkovi domačiji, ki je opremljen s klopcami, kjer si lahko spočijemo in se okrepcamo.

Slika 6: Travnik (Foto: Sanja Kostevc)

6. postaja: Dominkova domačija

Dominkova hiša stoji nekaj sto metrov od centra vasi in je verjetno ob svojem nastanku pred tristo leti stala na obrobju vasi. Od glavne ceste je oddaljena kakih 50 m. Prostor med cesto in domačijo služi deloma kot parkirišče, deloma pa kot travnik z vkopano vinsko kletjo. Zadnjo stanovalko *Katarino Nemec* so domačini klicali *Dominkova Kata*. Umrla je leta 1990, stara 96 let. Znana je bila kot zeliščarka, saj je v svojem vrtu gojila številne zdravilne rastline. Več kot 40 let je skrbela za hišo in za majhno kmetijo. Kmete z dvema, tremi ha zemlje ljudje na tistem koncu Slovenije imenujejo želarji, za razliko od večjih gruntarskih kmetij.

Po njenem odhodu so se nad hišo začeli zgrinjati temni oblaki. Hiša, kakršna je ta začnejo brez vzdrževanja zelo hitro propadati in tudi ta bi propadla, če se ne bi nekateri bolj razgledani posamezniki zavedli, da s propadanjem te hiše pravzaprav odhaja dragocena priča o življenju ljudi na Ptujskem polju ob koncu 19. in v prvi polovici 20. stoletja. Ob pomoči ministrstva za kulturo in ob veliki podpori domačinov je občina leta 1997 domačijo odkupila in jo že naslednje leto začela obnavljati. Seveda pod strokovnim vodstvom zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora. Danes je hiša v celoti obnovljena in tudi vzorno vzdrževana. V relativno kratkem času se je ta hiša "uveljavila" tudi v širšem slovenskem prostoru, saj danes ni knjige ali priročnika o slovenski kulturno-etnološki dediščini, ki ne bi prinesel slike ali/in kratkega opisa te hiše. Predstavljena je kot tipična, včasih tudi kot edina v celoti še ohranjena panonska hiša.

Pri tej domačiji sta stanovanjski in gospodarski del neločljivo povezana, in sicer v obliki črke L. Pravimo, da je grajena na ogel (akel, na ključ). Hiša je v celoti lesena, s tem, da so lesena bruna z obeh strani ometana z debelo plastjo ilovice, kar pomeni, da je hiša cimprana (**cimprača**). Krita je z rženo slamo, po obliki je streha dvokapna in čopasta s širokimi napušči. Nekaj posebnega je tudi lesen dimnik, ki po pripovedovanju ni še nikoli zgorel.

Razporeditev prostorov je tipična: veža s črno kuhinjo, bivalni prostor s krušno pečjo, ki mu tudi tukaj pravijo hiša, ter izba in shramba. Vrata so nizka in strop je tudi zelo nizek. Manj tipična kot razporeditev prostorov je oprema, zlasti tista v kuhinji in hiši. V obokani črni kuhinji je ohranjeno ognjišče, številna zelo originalna in raznolika orodja, posode itd.; V hiši je okoli krušne peči razporejeno originalno pohištvo, v bogkovem kotu nad mizo pa ni križa, temveč Marija. Ta mali oltarček z Marijo je izdelal Katin mož, ki je umrl že leta 1942. On je izdelal tudi večji oltar, ki stoji na omarici.

Nasploh so v teh krajih živeli iznajdljivi ljudje. To dokazujejo tudi številne rešitve in orodja v gospodarskem delu domačije. Šest različnih prostorov v tem delu domačije (skedenj – gumno, hlev, klet, priročna delavnica, zadaj steljnik in zrniska klet) dokazuje, da se je način bivanja in gospodarjenja že zelo oddaljil od tistega "vse v enem prostoru". Od predmetov in orodij, ki si jih človek lahko ogleda pri tej hiši velja omeniti žrnjle za mletje žita, nečke za mesenje kruha, stopo za pridobivanje ajdove ali prosene kaše, krpele za nošenje stelje, dve vrsti burkelj, ene za prenašanje lončenih in ene za prenašanje železnih loncev, glavnik ali "babo" za česanje sirka itd.

K hiši spada še na novo postavljeni svinjak, dva koruznjaka, trije s slamo kriti panji za čebele in 7 m globok vodnjak s talno vodo.

Dominkova domačija je danes mnogo več, kot zgolj muzej. Vrt je še vedno zasajen z zdravilnimi zelišči, na njivi pred hišo še vedno sejejo žitarice in sirek, sadijo luk in druge poljske pridelke, travo okoli hiše še vedno kosijo in čistijo okolico, obnovili so tudi brajdi na obeh straneh posesti. Največ tega postorijo upokojenci iz Gorišnice, nekaj pa tudi šolska mladina, ki tu ne spoznava le življenje prednikov, ampak takšno življenje tudi živi.

Pripravili so celo nekakšen vprašalnik z vprašanji na temo Dominkove domačije. Na njem so slike objektov, skice orodij, narisane tloris hiše in gospodarstvenega poslopja in seveda so tudi vprašanja, na katera je treba odgovoriti. Ta učni pripomoček dokazuje, da je šola res tesno povezana z Dominkovo domačijo. Hišo pa si pridejo ogledati tudi šolske skupine iz drugih delov Slovenije, študentje etnologije in arhitekture, upokojenci, zdomci in izseljenci itd. Hiša služi tudi učna delavnica za šolske skupine, včasih pa tudi kot protokolarni objekt, saj jo radi razkažejo obiskovalcem iz bolj oddaljenih krajev. To delo zelo uspešno opravljata dve upokojeni učiteljici, *Frida in Anica* (Www.kam.si, 2014).

Slika 7: Dominkova domačija (Foto: Sanja Kostevc)

7. postaja: Čebelnjak

Čebelnjaki so bili dolga leta tipični sestavni elementi kmečke arhitekture.

Čebele si v naravi same poiščejo bivališče. Bivališče, ki jih ščiti pred slabim vremenom, dežjem, mrazom in visoko vročino. Najdejo si skalno razpoko, drevesno duplo ali primerno zemeljsko votlino, da le služi namenu panju. Človek je kmalu spoznal, da veliko lažje pride do medu, če čebele zvabi v nastavljena bivališča. Tako jim je začel nastavljati razna votla dupla, ki jih je z napredkom človeštva in tehnologije izpolnjeval vse do današnjih dni, ko poznamo kar nekaj vrst panjev.

Dober panj mora zadostiti določenim zahtevam:

- ✓ V zadostni meri mora ščititi čebele pred zunanjimi vplivi.
- ✓ Omogočati mora selitev čebel.
- ✓ Omogočati mora povečavo oz. zmanjšanje velikosti.
- ✓ Velikost plodišča mora zadoščati tudi najbolj rodovitnim maticam.
- ✓ Biti mora praktičen da delo opravimo hitro.
- ✓ Biti mora enostavne konstrukcije (Juvanec, 2003).

Novejši panji imajo najbolj zanimivo prednjo stran, saj je poslikana z različnimi motivi in barvami.

Pri Dominkovi domačiji pa so tudi trije veliko starejši čebelnjaki. Narejeni so iz lesa in pokriti s slamo, izoblikovani pa so v nekakšen stožec. Ampak na žalost v njih ni več čebel, poleg hiše so namenjeni kot del muzeja šolam in turistom.

Slika 8: Čebelnjak (Foto: Sanja Kostevc)

8. postaja: Polje

Po celi občini se razprostirajo polja, ki se imenujejo Ptujsko polje. Ptujsko in Ormoško polje skupaj z Dravskim poljem predstavlja največji ravninski del na območju severovzhodne Slovenije. Ločnica med poljema je reka Drava (v okolici Ptuja). Ptujsko polje leži na levem bregu Drave, večje, Dravsko polje pa na desnem bregu. Ptujsko polje na severu prehaja v Pesniško dolino, kjer ga obdajajo Slovenske gorice, na jugu pa Haloze. Vzporedno z Dravo je po njem speljan še kanal Hidroelektrarne Formin, sicer pa so vodotoki še reka Pesnica ter Zvirenčina in Sejanski potok. Povprečna nadmorska višina polja je 215 mnm. V občini se kar nekaj ljudi ukvarja s poljedelstvom. Pridelujejo večinoma pšenico, oljno repico, krompir in koruzo. Ampak na žalost še vedno uvažamo hrano iz drugih držav. Zadnja poletja so bila zelo sušna, zato so v kar nekaj vaseh zgradili namakalne sisteme, ki poleti namakajo, in tako navlažijo rodovitno peščeno prst (Wikipedija, 2014).

Na večjih poljih si Kmetje pomagajo z različnimi stroji. Včasih pa je bilo delo na teh poljih veliko težje. Pomagali so si z živalmi (konji, kravami) oziroma vse so pobrali ročno.

Slika 9: Polje (Foto: Sanja Kostevc)

9. postaja: Gozd

Tako kot polja se tudi gozdovi razprostirajo po celotni občini, ampak jih je vedno manj, saj ji nenehno krčijo. Gozd je po večini mešani (iglasti, listnati), prst v njem pa je humus. Gozdovi so tudi različno poimenovani: Kralov gozd (pri Pesnici), Gaj (na polju) in Cerkevna gozd (pri pokopališču). Gozdne površine niso bile velike in tudi ne gospodarsko donosne. To so bili in so še vedno dokaj skromni nižinski gozdovi in gozdiči, v katerih so rasle vrba, jelša in akacije. Ljudje v gozdovih nabirajo plodove za razne jedi kot je na primer kostanjev pire, podirajo drevesa za kurjavo. Po gozdovih so speljane razne poti, nekatere za avte druge samo za pešce in kolesarje. Velikokrat lahko vidimo, da otroci iz vrtca in šole hodijo na sprehode skozi gozdove, saj je res, da je v gozdu veliko več svežega zraka, saj le-tega proizvajajo razne velike in tudi majhne rastline (Radovanovič, 2013).

Slika 10: Gozd (Foto: Sanja Kostevc)

10. postaja: Pokopališče

Zraven cerkvenega gozda stoji pokopališče. Pokopališče spada pod cerkev Sv. Marjeta niže Ptuja, ki jo vodi župnik Ivan Holobar. Umrli župniki imajo na pokopališču poseben prostor, kjer so pokopani. Na pokopališču je skupen grob devetih padlih borcev s spomenikom. V grobu je pokopanih tudi pet partizanov, ki so padli pri Toplaku. Na pokopališču je tudi mrtvaška vežica. Spomenik so postavili v šestdesetih letih 20. stoletja. Spomenik stoji na pokopališču, južno od pokopališke kapele. Na pokopališču je postavljen tudi spomenik iz kovinskih križev, ki ga je naredil naš sorojak gospod

Tobias (Radovanovič, 2013).

Slika 11: Pokopališče (Foto: Sanja Kostevc)

11. postaja: Kužno znamenje v Gorišnici

Kužno znamenje je spomenik, postavljen v zahvalo za konec kuge, ki je v 17. stoletju terjala življenje tretjine Evrope. Po legendi, naj bi žaloval zaradi žrtev, ki jih je pobrala kuga. V naše kraje naj bi prišla iz juga. Postavili so ga leta 1696. Prvotno znamenje je stalo ob cesti Gorišnican–Gajevci. Pozneje so ga prestavili v park pred dominikanskim samostanom na Ptuju. Na njegovo mesto so postavili kopijo. Zaradi gradnje dovodnega kanala HE Formin so kopijo znamenja prestavili pred faro cerkev Sv. Marjete v Gorišnici. Znamenje stebrastega tipa ima slepe arkade in pravokotna polja, kjer so verjetno bile poslikave, a se niso ohranile.

Znamenja so kamniti ali zidani zahvalni spomeniki. Z njimi označujemo vse tisto, kar nas nečesa spominja, na kaj opozarja ali kaj posebnega pomeni. Spominjajo nas na pomembne dogodke iz naše preteklosti. Nastali so iz zaobljub in prošenj, da bi se nas gorje in zlo ne dotaknilo, pa tudi zahval, da smo težke preizkušnje srečno prestali (Radovanovič, 2013).

Slika 12: Kužno znamenje v Gorišnici (Foto: Sanja Kostevc)

12. postaja: Cerkev sv. Marjete niže Ptuja

Cerkev sv. Marjete niže Ptuja je bila zgrajena v srednjem veku in prvič omenjena leta 1391. V prvi polovici 18. stoletja so jo povečali in 1764 prizidali kapelo bičanega Jezusa. Sedanja romarska stavba je iz leta 1854, ko je pri Sv. Marjeti bil župnik Miklavž Blažič. Od stare stavbe je pri tem ostala le ladja in obokani kor. Celotni prednji del s kapelo bičanega Jezusa in Sv. Jožefa je bil na novo zgrajen. Leta 1867 je bil tudi temeljito obnovljen zvonik. Vihra druge svetovne, a tudi povojni dogodki, so prenekatero slovensko faro prikrajšala za kroniko, ki so jo duhovniki skrbno vodili dolga desetletja ali pa tudi stoletja. Kroniko je pričel pisati takratni župnik g. Franc Krajnc in ta se je ohranila.

Cerkev je zgrajena v romanskem slogu, ima pet oltarjev, dve kapeli in zvonik – ima obliko križa. Zanimivo pa je, da so v notranjosti cerkve vzdani štirje nagrobniki nekdanjih duhovnikov. Vsako leto v župniji organizirajo romanje na Svete Gore, Brezje, Ptujsko Goro ali druga znana romarska središča po Sloveniji. Na god farne zavetnice sv. Marjete, 30. julija v župniji pripravijo Marjetino žegnanje. Ob tem času je sv. maša še posebno slavnostna, ob tej priložnosti pa kraj obišejo tudi krošnjarji iz oddaljenih krajev, ki prodajajo svoje ročne izdelke. Manjše žegnanje pripravijo v župniji tudi na zahvalno nedeljo. Ob tovrstnih priložnostih se župljani sv. Marjete družijo in izmenjajo kakšno besedo ob dobrotah, ki jih pripravijo domače gospodinje (Župnija Sv. Marjete niže Ptuja, 2014).

Slika 13: Cerkev sv. Marjete niže Ptuja (Foto: Sanja Kostevc)

13. postaja: OŠ Gorišnica in vrtec

Osnovna šola Gorišnica, sodi med starejše šole v Sloveniji. Začetki šolstva v Gorišnici, segajo namreč v sredino 18. stoletja.

Šolski pouk se je tukaj začel že davnega leta 1760. Leta 1819 je bila stara mežnarija porušena in na istem mestu je bilo zgrajeno leta 1821 novo šolsko poslopje. Kmalu pa je šola postala pretesna, zato so ob njej leta 1843 zgradili novo šolsko poslopje.

Za vse to ima zasluge takratni učitelj Jakob Čagran. Prav njemu je uspelo uvesti slovenščino kot učni jezik, nemščino je obravnaval le kot učni predmet.

Leta 1864 je bil nastavljen za tukajšnjega učitelja, kasneje pa nadučitelja, Jožef Vobič, ki poskrbel, da je šola leta 1873 dobila šolsko knjižnico, bil pa je prednik kasneje enega najuspešnejših dramskih igralcev in komedijantov, Zlatka Šugmana. Šoloobveznih je bilo 370 otrok.

Konec leta 1886 nemščina znova vstopa v šolo kot učni jezik.

Šola je zdaj imela 8 razredov in veliko učencev, zato se je začela pojavljati prostorska stiska. Posebej dejavni in hkrati uspešni so bili vsa leta mladi pevci otroškega in mladinskega pevskega zbora.

Šolska zgradba je bila leta 1992 potrebna adaptacije.

Leta 2002 je zrasla nova sodobna šola, ki je bila priključena prejšnji šoli ter večnamenski dvorani. 1. 9. 2003 so začeli uvajati devetletko, leta 2004 so porušili staro šolsko zgradbo.

OŠ Gorišnica obiskujejo učenci iz 11 vasi: Moškanjci, Gajevci, Muretinci, Zagojiči, Cunkovci, Mala vas, Zamušani, Formin, Gorišnica, Placerovci, Tivolci. Sedaj je na šoli okrog 400 učencev, ravnatelj šole je Milan Šilak. Leta 2012 smo dobili tudi šolsko himno. Besedilo in melodijo je sestavil Šolski ansambel Gorišnica. Za tem smo dobili eko zastavo, nato pa še svojo šolsko zastavo. V letu 2013 so nam podelili tudi naziv »NAJ KULTURNA ŠOLA«. Naša šola je uspešna tudi na področju filmske dejavnosti, šaha, otroškega in mladinskega pevskega zbora, športa, robotike ...

Na šolski parceli ob novi šoli je stala stara montažna zgradba trioddelnega vrtca. Vrtec je bil bistveno premajhen in je lahko sprejel največ 65 otrok, vse preostale pa so starši morali voziti v sosednje vrtce. Župan občine Gorišnica, Jože Kokot, je v dogovoru s šolo, dal leta 2009 vrtec porušiti. Začela se je gradnja kakovostnega, zidanega, šestoddelnega vrtca, ki je bil svečano odprt avgusta 2010.

Zaradi velikega števila vpisanih otrok so morali zbornico vrtca spremeniti v igralnico. Tako je vrtec začel delo s sedmimi oddelki, kasneje se je še pridružil en oddelek v prostorih šole. Tako ima vrtec trenutno kar 8 oddelkov. (Radovanovič, 2013).

Slika 14: OŠ Gorišnica (Foto: Sanja Kostevc)

Slika 15: Vrtec (Foto: Sanja Kostevc)

3.2 Ime poti

Za ime, Učna pot po Gorišnici, smo se odločili, zato ker pot poteka v osredju Gorišnice. Pot je v osnovi namenjena učenju izven šolskih klopi (v naravi), zato smo pripravili učne liste in iz tega izpeljali tudi ime.

Tudi kot naključni obiskovalec poti se lahko po poti veliko naučiš, za to bomo poskrbeli z informacijskimi tablam, ki bodo postavljene na poti.

Tako se lahko na pot odpravimo peš, s kolesom, v organizirani skupini ali kot samostojni obiskovalec, in če bomo pozorno opazovali naravno in kulturno dediščino, ki je na tej poti zelo raznolika, se bomo veliko naučili.

3.3 Simbol poti

Za simbol Učne poti po Gorišnici smo izbrali metulja in reko. Kar naša pot poteka po ravninskem delu, smo za ozadje izbrali zeleno barvo, ki predstavlja to ravnino. Metulj predstavlja travniško žival in simbolizira velike travniške površine in polja na naši poti. Za simbol reke smo se odločili, kajti reka Drava ima za našo občino zelo velik pomen, saj jo razdružuje in ob enem povezuje.

Slika 16: Simbol poti (Ustvarila: Eva Čagran)

3.4 Oznake poti

Za pot so pomembne tudi oznake, namenjene obiskovalcem, še posebej tistim, ki bodo prišli na našo pot samostojno ali v lastni režiji. Oznake so potrebne zato, da bodo obiskovalci vedeli, kje poteka pot do posameznih postaj.

Najpomembnejša bo 1. informacijska tabla (Priloga 2), ki bo vsebovala zemljevid celotne poti in imena vseh postaj, ki bodo oštevilčene po vrstnem redu kot si sledijo v naravi in raziskovalni nalogi.

Ob vsaki naslednji postaji bo postavljena tabla s podatki (Priloga 3), iz katere bo obiskovalec izvedel osnovne podatke o posamezni postaji, zanimivosti oz. posebnosti postaje. Informacijska tabla bo vsebovala simbol učne poti,

zaporedno številko – markacijo (Markacija bo okrogle oblike, z zeleno podlago, belo obrobo in ustrezno zaporedno številko črne barv.),

6.

in ime postaje, sliko postaje, krajši opis, manjši zemljevid celotne poti in zeleno puščico – smerokaz, ki bo kazala pravilno smer nadaljevanja poti.

Predvidevamo, da bodo table kovinske, velikosti A4 formata in bodo pritrjene na kovinski drog. Postavljene bodo tam, kjer kaže zemljevid. Za postavitev in izdelavo tabel bom poprosili na Občini Gorišnica.

3.5 Geografski oris poti in zemljevid poti

Učna pot po Gorišnici bo potekala po ravninskem delu Gorišnice. Pot meri 4.700 m in jo je mogoče prehoditi v uri in pol, če pa se posvetimo reševanju učnih listov pa se ta čas podaljša za dobre pol ure.

Pot začnemo pri občinski stavbi in jo nadaljujemo preko magistralne ceste vse do reke Pesnice. Pot se nadaljuje po poljski cesti preko polij in travnikov vse do Dominkove domačije. Najnevarnejši del poti predstavlja prečkanje magistralne ceste, kjer ni prehoda za pešce. Tam se moramo biti še posebej pozorni in varno prečkati cesto. Nato si lahko ogledamo še polja, gozd in že smo pri pokopališču, sledi še kužno znamenje in cerkev ter šola z vrtcem, ki pa je zadnja postaja naše poti.

Gre za lažje prehodno zaokroženo pot, saj pot poteka po ravninskem delu in je tudi zelo varna, kajti večji del poti poteka po poljskih poteh, ki nimajo veliko prometa.

Slika 17: Zemljevid Učne poti po Gorišnici (Vir: Google Maps, 2014)

3.6 Ciljne skupine

Naša učna pot bo namenjena različnim starostnim skupinam: predšolskim otrokom, šolskim otrokom, mladini, odraslim, starostnikom, turistom in vsem, ki se bi se želeli naučiti kaj novega o naši občini, njenih naravno geografskih značilnostih in naravni in kulturni dediščini. Namenjena bo tudi naključnim sprehajalcem, ki si želijo samo sprehoda v objemu narave.

Najmlajši se učijo in opazujejo ter se na zabaven način učijo o drevesih, živalih, poljih, travnikih ter o naši naravni in kulturni dediščini, pridobijo občutek za orientacijo v domačem okolju – se družijo in raziskujejo.

Učencem osnovne šole bo omogočala spoznavanje domačega okolja na čim bolj zanimiv način. Ob enem pa bo nudila možnosti za učenje naravoslovja, geografije, zgodovine, izvedbo športnih in naravoslovnih dnevov v domačem kraju. V ta namen smo pripravili tudi učne liste z različnimi tipi nalog – tudi terenskimi vajami in rešitvami le-teh.

Učni listi pa so namenjeni temu, da otroci svoje znanje utrdijo in poglobijo. Seveda pa vsi ne morejo reševati enako zahtevnih učnih listov, zato lahko učitelji izberejo naloge, ki so primerne starostni stopnji učencev, ki se bodo na pot odpravili.

Odraslim in starostnikom je učna pot namenjena predvsem kot sprostitiv in oddih. Nekateri jo lahko izkoristijo tudi za različne športe kot je na primer tek.

Z učno potjo želimo tudi nakazati možnost za ureditev krajše turistične poti po naši občini, ki pa je lahko tudi dobra promocija za naš kraj, zato bi pot predstavili tudi širši javnosti in lokalnemu turističnemu društvu. Tako bi lahko pot postala zanimiva tudi za turiste.

Torej ta pot je namenjena vsem in vsakomur, ki si bo zaželel sprehoda po njej.

3.7 Učni listi za terensko delo

1. postaja: Občina Gorišnica – učni list

1. Kako velika je Občina Gorišnica ?

2. Koliko vasi vključuje?

3. Katere vasi vključuje?

4. Koliko prebivalcev ima?

5. Kako se je nekdanje imenovala Gorišnica?

6. Katera cesta je peljala po njenem J delu?

7. Kako se je vas imenovala med drugo svetovno vojno?

8. S katero reko je vas omejena?

9. Kateri kanal na jugu omejuje občino Gorišnico?

10. Katera društva delujejo v Gorišnici?

-
-
-
-
-
-

11. S čim se preživlja večino prebivalstva?

a) kmetijstvom

b) zaposlitev

12. Kdaj je bil zgrajen Gorišniški kanal?

13. Po kateri hiši je Gorišnica najbolj znana?

a) Gorenjski hiši

b) Koroška hiši

c) Panonski hiši

č) Vipavski hiši

2. postaja: Gasilski dom – učni list

1. Koliko PGD je v občini Gorišnici?

2. Postavi se pred Gorišniški gasilski dom, ter iz table izpiši njegovo celotno ime:

3. Katerega leta je bilo ustanovljeno Gasilsko društvo Gorišnica?

4. Katerega leta je bil postavljen gasilski dom Gorišnica?

5. Gasilci v gasilskem domu Gorišnica so: (obkroži pravilno trditev)
- a) redno zaposleni
 - b) občasno zaposleni
 - c) prostovoljni

6. V kolikih nesrečah so že pomagali?

7. Postavi se pred gasilski dom in poglej – preberi

Kateri kip stoji pred domom?

- a) Sveti Mirko.
- b) Najstarejši gasilski avto.
- c) Sv. Florijan.

8. Katerega leta je bil postavljen kip sv. Florijana?

9. Kdo je postavil kip sv. Florijana?

3. postaja: Pesnica – učni list

1. Koliko je dolga reka Pesnica?

2. V kateri državi izvira in na kolikšni nadmorski višini?

3. Kam se izliva pri Ormožu?

4. Koliko znaša njeno porečje?

5. Po kateri dolini teče reka?

- a) Po Pesniški dolini.
- b) Po Logarski dolini.
- c) Po Loški dolini.

6. Kolikšna je dolžina toka po slovenskem ozemlju?

7. Zakaj naselja niso nastajala v neposredni bližini reke Pesnice?

8. Kdaj ima reka Pesnica največji pretok in kdaj najnižji?

9. Katere ribje vrste živijo v njej?

10. Največ katerih živali živi v okolici jezera Komarnik in koliko različnih vrst?

11. Kam je to jezero oz. področje vpisano?

12. Katera žival domuje v nekaterih predelih reke?

13. Čemu tudi služi pesnica poleti?

14. Kaj se na žalost dogaja s Pesnico?

- a) Je vedno bolj onesnažena.
- b) V njej ni več rib.
- c) Poplavlja.

4. postaja: Čistilna naprava – učni list

1. Od katerega leta je čistilna naprava v občini Gorišnici?

2. Kje je postavljena?

3. Zakaj čistilna naprava stoji blizu reke Pesnice?

4. Na kaj morajo paziti?

5. Zaradi česa smo bolj ekološka in čistejša občina?

6. Postavi se k čistilni napravi. Na kateri strani naprave se nahaja reka Pesnica?

5. postaja: Travnik – učni list

1. Kaj raste na travnikih? (naštej pet stvari)

2. Zakaj kmetje uporabljajo krmo?

3. Katere živali lahko opazimo na travniku?

4. Katere rastline opaziš na tem travniku?

5. Izberi dve rastlini, ki sta si med seboj najmanj podobni in ju primerjaj na način kot zahtevajo naslednje

naloge:

Izberi list z vsake rastline in ga skiciraj. Pozoren bodi na listno ploskev in na listni rob.

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

Dobro si oglej cvetove teh dveh rastlin. Skiciraj ju. Poišči prašnike in pestič. Z ustrezno barvo pobarvaj venčne liste.

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

Oglej si korenine obeh rastlin. Za kaj jih rastlina potrebuje?

Skiciraj obe korenini.

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

6. Primerjaj stebli obeh rastlin. Opiši, v čem se razlikujeta in kaj imata skupnega.

6. postaja: Dominkova domačija – učni list

1. Kje leži, se nahaja?

2. Kdo je bila zadnja stanovalka v Dominkovi domačiji?

3. Kaj se je zgodilo s hišo ko je Katarina Nemeč umrla?

4. Kdaj so začeli obnavljati hišo.

- a)1990
- b)1502
- c)1997
- č)1856

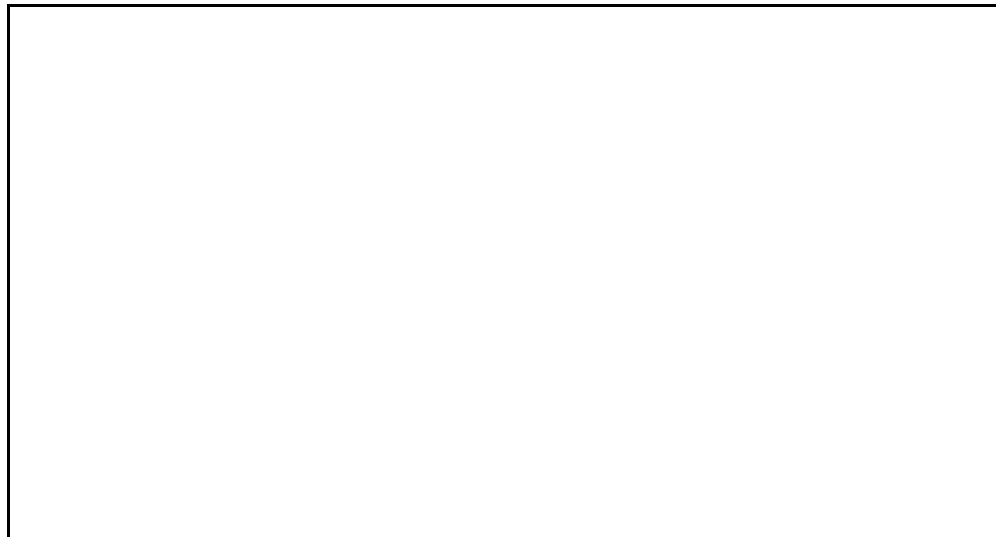
5. Kdo je pri obnovi hiše sodeloval, pomagal, podpiral?

6. Kako je zgrajena Dominkova domačija?

- a) v črki U
- b) v črki L
- c) v črki T

7. Opiši zgradbo celotne hiše(materiali, streha ...)

DOMINKOVA DOMAČIJA:

8. Kdaj je umrl Katin mož?

9. Kaj vse je naredil – izdelal?

10. Naštej nekaj predmetov, ki so si jih včasih sami izdelali in jih uporabljali za vsakdanjo rabo:

-
-
-

11. Kdo večinoma skrbi za Dominkovo domačijo, ter kako?

12. Kdo vse si pride ogledat Dominkovo domačijo?

13. Kdo obiskovalcem hišo razkaže?

7. postaja: Čebelnjak – učni list

1. Kaj so bili čebelnjaki dolga leta?

2. Če je trditev pravilna obkroži DA, če je napačna pa NE.

Čebele si samo poiščejo bivališče.

DA

NE

3. Obkroži DA ali NE, če je trditev napačna na črto napiši pravilno.

Glavni čebeli je ime čebelica Maja.

DA

NE

Čebele živijo v panju.

DA

NE

Čebele jedo pridelan med.

DA

NE

4. Kakšen mora biti panj? (Napiši nekaj primerov.)

-
-
-
-

5. Kakšne barve so čebele?

6. Kašni so čebelnjaki pri Dominkovi domačiji?

7. Zakaj imajo novejši panji najbolj zanimivo sprednjo stran?

8. postaja: Polje – učni list

1. Kako se imenujejo polja, ki se razprostirajo okoli občine?

2. Na katerem delu Slovenije Ptujsko polje predstavlja največjo ravninsko območje, poleg Ptujškega, Ormoškega in Dravskega polja?

3. Ptujsko polje leži na:

- a) levem bregu Drave
- b) desnem bregu Drave

4. Koliko mnm je povprečna nadmorska višina polja?

5. S čim se v občini ukvarjajo ljudje?

6. Kaj so zgradili v vaseh zaradi poletnih suš?

7. S čim so si nekoč pomagali na poljih ko še ni bilo traktorjev in ostalih strojev?

8. Nariši dve poljski rastlini

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

9. postaja: Gozd – učni list

1. Napiši latinsko oz. slovensko ime rastline, ki jih dobro poznaš:

Slovensko ime rastline	Latinsko ime rastline
macesen	
bukev	
	robur
	linden
kostanj	
breza	
topol	

2. Kakšne vrste gozdov poznamo?

3. Gozdovi v naši občini imajo različna imena (naštej jih):

-
-
-

4. Kje se ti gozdovi nahajajo:

5. Katerim drevesom zdaj v tem letnem času (zima) ne odpadejo listi oz. iglice?

6. Katero drevo je izjema in zakaj?

7. Naštej nekaj listavcev:

-
-
-
-

8. Kakšne so poti v gozdovih? (napiši prst, podrast, barva ...)

10. postaja: Pokopališče

1. Zraven česa stoji pokopališče?

2. H kateri cerkvi spada pokopališče?

3. Ali imajo umrli župniki na pokopališču poseben prostor ali ne?

4. Kakšen spomenik je postavljen na pokopališču, iz česa je in kdo ga je naredil?

11. postaja: Kužno znamenje v Gorišnici – učni list

1. Katera znamenitost stoji zraven cerkve sv. Marjete?

2. Čemu je v Gorišnici postavljeno kužno znamenje?

3. Kdaj je bilo postavljeno kužno znamenje?

4. Zakaj so znamenje prestavili pred farno cerkev sv. Marjete v Gorišnici?

5. Kaj so znamenja?

12. postaja: Cerkev sv. Marjete niže Ptuja – učni list

1. Katera znamenitost stoji zraven cerkve?

2. Kako se imenuje cerkev v Gorišnici?

3. V kakšni obliki je zgrajena cerkev?

4. Obkroži DA ali NE

Leta 1867 so temeljito prenovili zvonik.	DA	NE
V župniji vsako leto organizirajo romanje v Kranjsko Goro.	DA	NE
Bogoslužje bogati cerkveni pevski zbor.	DA	NE
Cerkev nima zvonika.	DA	NE

5. Poskusi narisati našo cerkev.

13. postaja: OŠ Gorišnica in vrtec – učni list

1. Kako se je pred nekaj leti imenovala tukajšnja šola?

2. Na katerih področjih je naša šola uspešna?

3. Opiši zastavo naše šole!

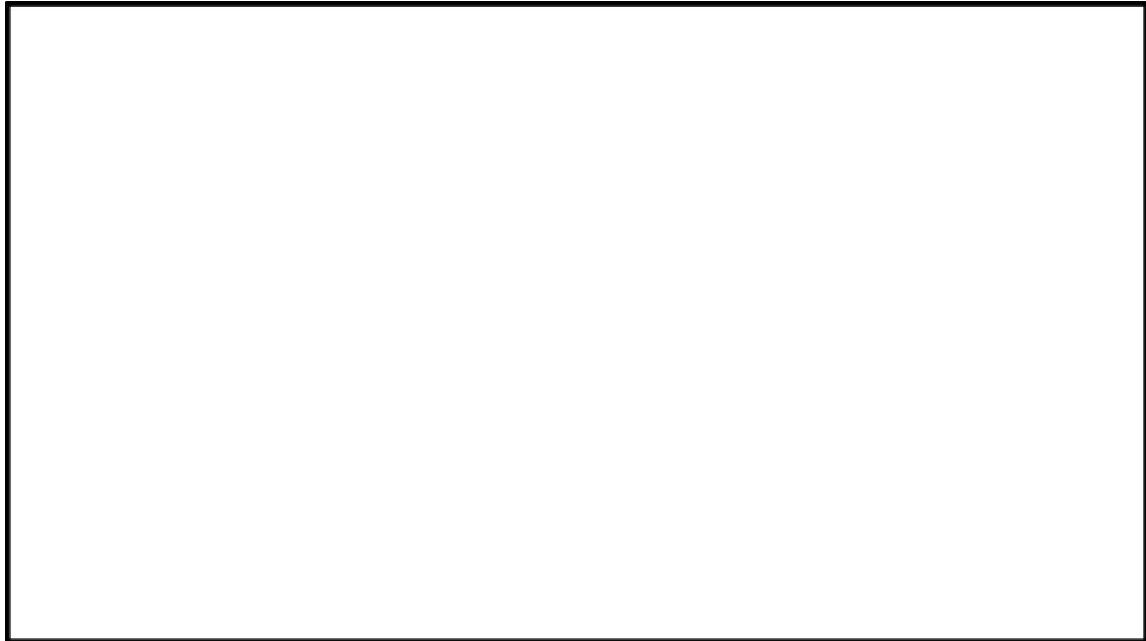
4. Iz katerih vasi prihajajo učenci v našo šolo?

5. Koliko let šteje OŠ Gorišnica!

6. Koliko oddelkov je imel stari vrtec?

7. Kako se imenujejo skupine v vrtcu – naštej vsaj tri?

8. Nariši skico OŠ Gorišnice in vrtca, kot jo vidiš!

4 RAZPRAVA

Učno pot smo hotel narediti, ker je za nas predstavljala nekakšen izziv trdega dela. Vedeli smo, da še v naši občini takšne poti ni, in da bi tako nastalo nekaj novega.

Najprej smo si postavile hipoteze, da smo problematiko omejile. Za doseganje ciljev smo si izbrale metode dela, ki so nam bile blizu, in ki so se nam zdele najbolj koristne pri celotnem delu ter nas vodile skozi celotno nalogo.

Naša raziskava potrjuje vse zastavljene hipoteze.

V naši občini obstajajo pogoji za oblikovanje zaokrožene učne poti, smo ugotovili tako, da smo se podali na pot. Pot smo začeli pri Občini Gorišnica in jo nadaljevali do gasilskega doma, preko magistralke do reke Pesnice, čistilne naprave, travnika, čebelnjaka, Dominkove domačije, polja, gozda, pokopališča, kužnega znamenja, cerkve in šole z vrtcem, ki pa je zadnja postaja naše poti in stoji zraven občinske stavbe. Raziskovalna metoda **terenskega dela** se je tukaj izkazala kot ustrezna.

Občina Gorišnica je naravno, geografsko, kulturno, zgodovinsko zanimiva in dovolj pestra, da učenci pridobijo znanja iz različnih področij ali ga utrdijo. Nudi možnosti terenskega dela in učenja na prostem. Tudi to hipotezo lahko potrdimo, saj smo za našo učno pot izdelali zanimiv program z učnimi listi, ki posegajo na vsa našeta področja. Za potrditev te hipoteze smo se odpravili na pot in si ogledali vse našete značilnosti, prebrali opise in rešili učne liste. Merili smo čas in dolžino poti, in ugotovili, da bi pot lahko tudi nadgradili, jo razširili in dopolnili. Toda naša želja je bila, pot vključiti v šolski sistem, ki je časovno omejen, zato smo se omejili na krajšo pot, ki je časovno primernejša za izvedbo dneva dejavnosti, različnih starostnih stopenj.

Glede na naravne, geografske, kulturne in zgodovinske zanimivosti lahko naša pot postane zanimiva tudi za goste iz države in tujine – turiste. Med raziskovanjem in pregledovanjem različnih virov in literature smo ugotovili, da imamo zelo bogato naravno in kulturno dediščino, ki pa je tudi dovolj raznolika, da bi lahko povezala turiste. Gorišnica je panonska vas na Ptujskem polju ob magistralni cesti Ptuj–Ormož. Glede na to, da je tukaj tudi sedež občine je bolj ali manj logično, da je najlepše urejeno središče kraja z novo občinsko stavbo, vrtcem, šolo z večnamensko dvorano, lepo urejena je tudi okolico župnijske cerkve. V vasi je tudi več manjših gostinskih lokalov in hotel, kje se lahko utrujeni turist okrepča in tudi prenoči. Bogata je tudi športna ponudba od fitnesa, tenisa pa vse do ribolova.

Z to da bo pot zaživela v šoli, se bodo morali potruditi učitelji in pouk organizirati tako, da bodo vanj vključevali tudi Učno pot po Gorišnici. Da bi pot zaživela kot turistična pa bo potrebno še veliko postoriti. Povezovalne možnosti z naravno in kulturno dediščino so sicer dobre, toda potrebovali bi nekoga, ki bi vse to povezoval, promoviral, koordiniral in na koncu koncev tudi tržil.

5 ZAKLJUČEK

Prišli smo do točke, ko se naše raziskovanje zaključuje. Učna pot po Gorišnici s 13. postajami, 4.700 m dolžine, ki jo prehodimo v dobri uri ali dveh urah, če se odločimo za reševanje učnih listov, je uresničljiv projekt, kateremu še je potrebno dodati samo zaključek – postavitve tabel v naravnem okolju.

Predstavili smo naš domači kraj z raznimi zanimivostmi, naravno in kulturo dediščino. Oblikovali simbol poti, oznake na poti, predstavili ime poti in njen pomen, ustvarili zemljevid poti, oblikovali učne liste, se odpravili na pot, na vsaki postaji smo posneli tudi nekaj fotografij in jih vključili v raziskovalno nalogo. Nato smo naredili tudi primere tabel za učno pot in upamo, da bodo kmalu stale po celotni poti, da se bodo lahko na pot po Učni poti po Gorišnici podali učenci, občani, turisti ...

Med raziskavo smo ugotovili, **da v naši občini obstajajo pogoji za oblikovanje zaokrožene učne poti**. Pot smo začeli pri Občini Gorišnica in jo nadaljevali do gasilskega doma, preko magistralke do reke Pesnice, čistilne naprave, travnika, čebelnjaka, Dominkove domačije, polja, gozda, pokopališča, kužnega znamenja, cerkve in šole z vrtcem, ki pa je zadnja postaja naše poti in stoji zraven občinske stavbe. To dokazuje, da gre za krožno pot in potrjuje prvo postavljeno hipotezo.

Ugotovili smo tudi, **da je Občina Gorišnica naravno, geografsko, kulturno, zgodovinsko zanimiva in dovolj pestra, da učenci pridobijo znanja iz različnih področij ali ga utrdijo. Nudi možnosti terenskega dela in učenja na prostem**. Tudi to hipotezo lahko potrdimo, saj smo za našo učno pot izdelali zanimiv program z učnimi listi, ki posegajo na vsa naštet področja. Reka Pesnica, gozdovi, polja in travniki nam ponujajo številne možnosti terenskega dela, nekaj smo ga že predstavili v učnih listih, več pa ga lahko pripravijo učitelji ali učenci sami, glede na njihove želje in potrebe. Informacijske table nam nudijo dovolj podatkov, da se lahko poučimo o kulturni dediščini našega kraja. Zagotovo pa je Dominkova domačija med kulturno in raznoliko naravno dediščino ena izmed najzanimivejših postaj naše učne poti, ki ponuja številne možnosti raziskovanj in terenskega dela.

Prav tako lahko potrdimo tretjo – zadnjo postavljeno hipotezo, **da glede na naravne, geografske, kulturne in zgodovinske zanimivosti lahko naša pot postane zanimiva tudi za goste iz države in tujine – turiste**. Kot smo že omenili je Dominkova domačija zelo zanimiva za turiste, saj je tej panogi že namenjena. Gre za izrazit tip ohranjene panonske hiše, ki pa ni značilna samo za Slovenijo, ampak tudi za Evropo. Na poti si lahko ogledajo tudi cerkev, ki ima svoje arhitekturne posebnosti. Informacijske table jim bodo podale dovolj informacij, da se bodo domov vrnil polni vtisov o čudoviti naravni in kulturni dediščini.

Da bodo turisti na našo pot resnično zašli, bo še potrebno postoriti veliko stvari. Učna pot bo potrebno predstaviti lokalnemu turističnemu društvu, občini in ostalim občinskim društvom. Pripraviti bi bilo potrebno zloženko, ki bi jo lahko ponudili obiskovalcem šole, občine, drugih ustanov in prirediteljev.

Toda naš osnovni cilj bo dosežen že s tem, če bo na Učni poti po Gorišnici izveden, kakšen naravoslovni dan, športni dan, pohod ali le delček izobraževalnega procesa, kajti učenje izven šolskih klopi je za nas veliko bolj zanimivo in razumljivo, saj lahko nekatere stvari vidimo, otipamo, preizkusimo in jih zato boljše razumemo. Določeni prostor nas spomni na neko znanje, ki ga že imamo in se ga v učilnici ne bi niti spomnili. Terensko delo predstavlja tudi neke vrste druženje, rekreacijo in sprostitve, ob tem pa niti ne opazimo, da se učimo.

6 LITERATURA

Google Maps. Dostopno: <https://www.google.si/maps/@46.4133317,16.0104684,15z/data=!3m1!4b1!4m2!6m1!1szY7y7FuAsk8A.kjiOQiaqtCzo?hl=sl> (3. 3. 2014).

Juvanec, B. Arhitektura panja, med satom in čebelnjakom. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, fakulteta za arhitekturo, 2003.

Občina Gorišnica. Dostopno: <http://www.gorisnica.eu/index.php?stran=vasi&podstran=gorisnica> (22. 1. 2014).

Ogorelc, B. (2003). Naravoslovne (učne) poti – priporočila načrtovalcem. Dostop: http://www.interpretacija.si/knjiznica/priporocila_nacrtovalcem.pdf (3. 3. 2014).

Radovanovič, S. Gorišnica skozi čas. Maribor: Založba Ostroga, 2013.

Www.kam.si : Dostop: http://www.kam.si/etno_kmetije/dominkova_domacija_v_gorisnici.html (12. 2. 2014).

Župnija Sv. Marjete niže Ptuja: Dostopno: <http://sv-marjeta-nize-ptuja.eu/> (15. 1. 2014).

Wikipedija. Dostopno: http://sl.wikipedia.org/wiki/Pesnica_%28reka%29 (17. 1. 2014).

Wikipedija. Dostopno: http://sl.wikipedia.org/wiki/Ptujsko_polje (22. 2. 2014).

7 PRILOGE

Priloga 1 – rešitve učnih listov

1. postaja: Občina Gorišnica – učni list (rešitve)

1. Kako velika je občina Gorišnica?

Občina Gorišnica je velika 61,2 km².

2. Koliko vasi vključuje?

Vključuje 11 vasi.

3. Katere vasi vključuje?

Cunkovci, Formin, Gajeveci, Gorišnica, Mala vas, Moškanjci, Muretinci, Placerovci, Tivolci, Zagojiči, Zamušani.

4. Koliko prebivalcev ima?

Ima okrog 5.900 prebivalcev.

5. Kako se je nekdanje imenovala vas?

Nekdanje ime vasi je Sveta Marjeta niže Ptuja.

6. Katera cesta je peljala po J delu?

Po J delu vasi je peljala rimska cesta Poetovio – Mursa.

7. Kako se je vsa imenovala med drugo svetovno vojno?

Med drugo svetovno vojno se je vsa imenovala Gorischnitz.

8. S katero reko je vas omejena?

Z reko Pesnico.

9. Kateri kanal na jugu omejuje občino Gorišnico?

Južno omejuje Gorišnico kanal reke Drave.

10. Naštej nekaj društev v Gorišnici?

- Prostovoljno gasilsko društvo Gorišnica
- Športno društvo Gorišnica
- Kulturno društvo Ruda Sever Gorišnica
- Društvo upokojencev Gorišnica
- Judo klub Gorišnica
- Klub študentov Gorišnica

11. S čim se preživlja večina prebivalstva?

- a) kmetijstvom
- b) zaposlitev (pravilno)

12. Kdaj je bil zgrajen Gorišniški kanal?

Zgrajen je bil v 70. letih.

13. Po kateri hiši je Gorišnica najbolj znana?

- c) Panonski hiši (pravilno)

2. postaja: Gasilski dom – učni list (rešitve)

1. Koliko PGD je v občini Gorišnici?

V Gorišnici je 8 PGD.

2. Postavi se pred Gorišniški gasilski dom, ter iz table izpiši njegovo celotno ime:

3. Katerega leta je bilo ustanovljeno Gasilsko društvo Gorišnica?

Leta 1928.

4. Katerega leta je bil postavljen gasilski dom Gorišnica?

Leta 1929.

5. Gasilci v gasilskem domu Gorišnica so: (obkroži pravilno trditev)

c) prostovoljni

6. V kolikih nesrečah so že pomagali?

V več kot 200 nesrečah.

7. Postavi se pred gasilski dom in poglej – preberi

Kateri kip stoji pred domom?

c) Sv. Florijan.

8. Katerega leta je bil postavljen kip Sv. Florijana?

Leta 1998.

9. Kdo je postavil kip Sv. Florijana?

Branko Zupnič.

3. postaja: Pesnica – učni list (rešitve)

1. Koliko je dolga rek Pesnica?

69 km.

2. V kateri državi izvira in na kolikšni nadmorski višini?

Izvira v Avstriji na nadmorski višini 430 mnm.

3. Kam se izliva pri Ormožu?

V reko Dravo.

4. Koliko znaša njeno porečje?

Porečje znaša 556 km².

5. Po kateri dolini teče reka?

a) Po Pesniški dolini.

6. Kolikšna je dolžina toka po slovenskem ozemlju?

65 km.

7. Zakaj naselja niso nastajala v neposredni bližini reke Pesnice?

Zaradi pogostega poplavljanja.

8. Kdaj ima reka Pesnica največji pretok in kdaj najnižji?

Največji pretok ima v padavinskih obdobjih, najnižji pa v sušnih obdobjih.

9. Katere ribje vrste živijo v njej?

Smuč, som, krap, ostriž, idp.

10. Največ katerih živali živi v okolici jezera Komarnik in koliko različnih vrst?

Največ živi ptic, okoli 50 različnih vrst.

11. Kam je to jezero oz. področje vpisano?

V seznam najpomembnejših evropskih ornitoloških območij.

12. Katera žival domuje v nekaterih predelih reke?

Vidra.

13. Kaj se na žalost dogaja s pesnico?

a) Je vedno bolj onesnažena.

4. postaja: Čistilna naprava – učni list (rešitve)

1. Od katerega leta je čistilna naprava v občini Gorišnici?

Od leta 2005.

2. Kje je postavljena?

Blizu reke Pesnice.

3. Zakaj čistilna naprava stoji blizu reke Pesnice?

Ker se vsa očiščena voda iz hišnih kanalizacij zbira v čistilni napravi se tam očisti in nato steče v reko.

4. Na kaj morajo paziti?

Paziti morajo, da umazan voda ne steče v reko.

5. Zaradi česa smo bolj ekološka in čistejša občina?

Zaradi vseh kanalizacijskih sistemov in predvsem čistilnih naprav.

5. postaja: Travnik – učni list (rešitve)

1. Kaj raste na travnikih? (naštej pet stvari)

Detelja, razna zelišča, regrat, trave, ripeča zlatica.

2. Zakaj kmetje uporabljajo krmo?

Za hranjenje živali.

3. Katere živali lahko opazimo na travniku?

Metulja, kobilico, pikapolonico, gosenco, čebelo ...

4. Katere rastline opaziš na tem travniku?

5. Izberi dve rastlini, ki sta si med seboj najmanj podobni in ju primerjaj na način kot zahtevajo naslednje naloge:

Izberi list z vsake rastline in ga skiciraj. Pozoren bodi na listno ploskev in na listni rob.

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

Dobro si oglej cvetove teh dveh rastlin. Skiciraj ju. Poišči prašnike in pestič. Z ustrezno barvo pobarvaj venčne liste.

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

6. Oglej si korenine obeh rastlin. Za kaj jih rastlina potrebuje?

Rastlina potrebuje korenine, da ji srkajo vodo z mineralni mi snovmi.

Skiciraj obe korenini.

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

7. Primerjaj stebli obeh rastlin. Opiši, v čem se razlikujeta in kaj imata skupnega.

6. postaja: Dominkova domačija – učni list (rešitve)

1. Kje leži, se nahaja?

Na Ptujskem polju ob magistralni cesti Ptuj–Ormož.

2. Kdo je bila zadnja stanovalka v Dominkovi domačiji?

Katarina Nemec.

3. Kaj se je zgodilo s hišo ko je Katarina Nemec umrla?

Po njenem odhodu so se nad hišo začeli zgrinjati temni oblaki. Hiša, kakršna je ta začnejo brez vzdrževanja zelo hitro propadati.

4. Kdaj so začeli obnavljati hišo.

c)1997

5. Kdo je pri obnovi hiše sodeloval, pomagal, podpiral?

Ministrstvo za kulturo in velika podpora domačinov.

5. Kako je zgrajena Dominkova domačija?

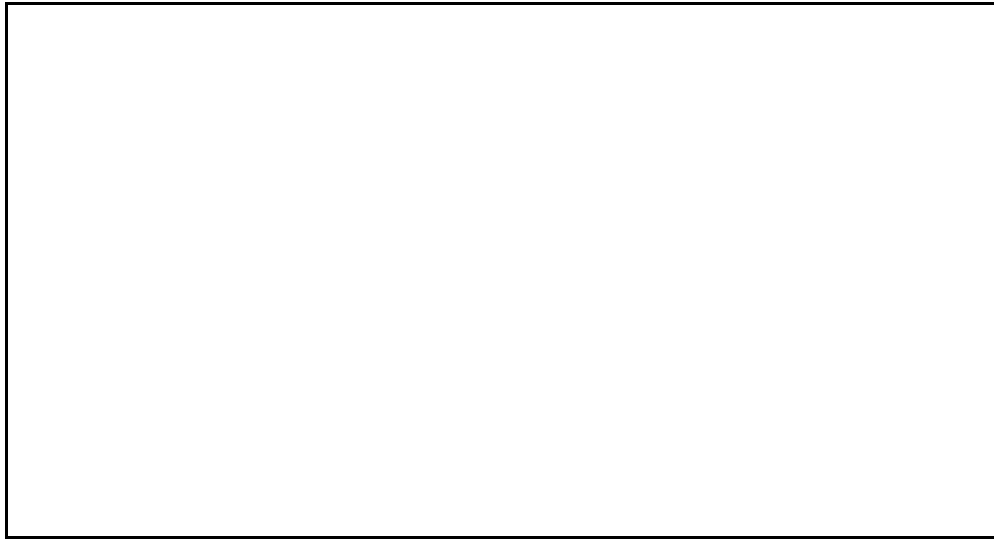
b) v črki L

6. Opiši zgradbo celotne hiše(materiali, streha ...)

Hiša je v celoti lesena, s tem, da so lesena bruna z obeh strani ometana z debelo plastjo ilovice, kar pomeni, da je hiša cimprana (cimprača). Krita je z rženo slamo, po obliki je streha dvokapna in čopasta s širokimi napušči.

7. Iz celotnega opisa nariši Dominkovo domačijo (lahko tudi po opazovanju)?

DOMINKOVA DOMAČIJA:

8. Kdaj je umrl Katin mož?

Leta 1942.

9. Kaj vse je naredil – izdelal?

Mali oltar.

10. Naštej nekaj predmetov, ki so si jih včasih sami izdelali in jih uporabljali za vsakdanjo rabo:

- žrmlje za mletje žita
- nečke za mesenje kruha
- krpele za nošenje stelje
- glavnik ali "babo" za česanje sirka

11. Kdo večinoma skrbi za Dominkovo domačijo, ter kako?

Upokojenci.

Vrt je še vedno zasajen z zdravilnimi zelišči, na njivi pred hišo še vedno sejejo žitarice in sirek, sadijo luk in druge poljske pridelke, travo okoli hiše še vedno kosijo in čistijo okolico, obnovili so tudi brajdi na obeh straneh posesti.

12. Kdo vse si pride ogledat Dominkovo domačijo?

Hišo pa si pridejo ogledati tudi šolske skupine iz drugih delov Slovenije, študentje etnologije in arhitekture, upokojenci, zdomci in izseljenci.

13. Kdo obiskovalcem hišo razkaže?

Upokojeni učiteljici, Frida in Anica.

7. postaja: Čebelnjak – učni list (rešitve)

1. Kaj so bili čebelnjaki dolga leta?

Čebelnjaki so bili dolga leta tipični sestavni elementi kmečke arhitekture.

2. Če je trditev pravilna obkroži DA, če je napačna pa NE.

Čebele si samo poiščejo bivališče.

DA

3. Obkroži DA ali NE, če je trditev napačna na črto napiši pravilno.

Glavni čebeli je ime čebelica Maja.

NE

Glavni čebeli je ime matica.

Čebele živijo v panju.

Čebele jedo pridelan med.

Čebele jedo matični mleček.

DA

DA

NE

4. Kakšen mora biti panj? (Napiši nekaj primerov.)

-V zadostni meri mora ščititi čebele pred zunanjimi vplivi.

-Omogočati mora selitev čebel.

-Omogočati mora povečavo oz. zmanjšanje velikosti.

-Velikost plodišča mora zadoščati tudi najbolj rodovitnim maticam.

-Biti mora praktičen, da delo opravimo hitro.

5. Kakšne barve so čebele?

Črno-rumene.

6. Kašni so čebelnjaki pri Dominkovi domačiji?

Pri Dominkovi domačiji pa so tudi trije veliko starejši čebelnjaki. Narejeni so iz lesa in pokriti s slamo, izoblikovani pa so v nekakšen stožec.

7. Zakaj imajo novejši panji najbolj zanimivo sprednjo stran?

Saj je poslikana z različnimi motivi, barvami.

8. postaja: Polje – učni list (rešitve)

1. Kako se imenujejo polja, ki se razprostirajo okoli občine?

Ptujska polja.

2. Na katerem delu Slovenije Ptujsko polje predstavlja največje ravninsko območje, poleg Ptujskega, Ormoškega in Dravskega polja?

Na severovzhodnem delu Slovenije.

3. Ptujsko polje leži na:

a) levem bregu Drave (pravilno)

b) desnem bregu Drave

4. Koliko mnm je povprečna nadmorska višina polja?

215 mnm.

5. S čim se v občini ukvarjajo ljudje?

V občini se ljudje ukvarjajo s poljedelstvom.

6. Kaj so zgradili v vaseh zaradi poletnih suš?

Namakalne sisteme.

7. S čim so si nekoč pomagali na poljih, ko še ni bilo traktorjev in ostalih strojev?

Pomagali so si z živalmi (konji, kravami) oziroma so vse pobirali z rokami.

8. Nariši dve poljski rastlini:

1. RASTLINA

2. RASTLINA

--	--

9. postaja: Gozd – učni list (rešitve)

1. Napiši latinsko oz. slovensko ime rastline, ki jih dobro poznaš:

Slovensko ime rastline	Latinsko ime rastline
macesen	pinus
bukev	passim
smreka	spruce
javor	acer
kostanj	castaneae
breza	birch
topol	populus

2. Kakšne vrste gozdov poznamo?

Mešane, iglaste in listnate.

3. Gozdovi v naši občini imajo različna imena (naštej jih):

- Kralov gozd
- Gaj
- Cerkevni gozd

4. Kje se ti gozdovi nahajajo:

Kralov gozd (pri Pesnici), Gaj (na polju) in Cerkevni gozd (pri pokopališču).

5. Katerim drevesom zdaj v tem letnem času (zima) ne odpadejo listi oz. iglice?
Smreka, bor, jelka.

6. Katero drevo je izjema in zakaj?
Izjema je macesen.

7. Naštej nekaj listavcev:

- hrast	- brest	- pravi kostanj	- topol
- bukev	- jelša	- divji kostanj	
- javor	- beli gaber	- lipa	
- jesen	- črni gaber	- breza	

8. Kakšne so poti v gozdovih? (napiši prst, podrast, barva ...)

Speljane so poti za avte, pešče in kolesarje. Prst je humusna, podrast so: listje, plodovi, črvi, barva je rjava.

10. postaja: Pokopališče – učni list (rešitve)

1. Zraven česa stoji pokopališče?
Zraven cerkvenega pokopališča.

2. H kateri cerkvi spada pokopališče?
K cerkev Sv. Marjete niže Ptuja.

3. Ali imajo umrli župniki na pokopališču poseben prostor ali ne?
Da.

4. Kakšen spomenik je postavljen na pokopališču, iz česa je in kdo ga je naredil?
Na pokopališču je postavljen spomenik iz kovinskih križev, ki ga je naredil naš sorojak gospod Tobias.

11. postaja: Kužno znamenje v Gorišnici – učni list (rešitve)

1. Katera znamenitost stoji zraven cerkve sv. Marjete?
Kužno znamenje.

2. Čemu je v Gorišnici postavljeno kužno znamenje?
V zahvalo za konec kuge.

3. Kdaj je bilo postavljeno kužno znamenje?
Leta 1696.

4. Zakaj so znamenje prestavili pred faro cerkev sv. Marjete v Gorišnici?
Zaradi dovodnega kanala HE Formin.

5. Kaj so znamenja?
Znamenja so kamniti ali zidani zahvalni spomeniki.

12. postaja: Cerkev sv. Marjete niže Ptuja – učni list (rešitve)

1. Kako se imenuje cerkev v Gorišnici?

Sv. Marjeta niže Ptuja.

2. V kakšni obliki je zgrajena cerkev?

V obliki križa.

3. Obkroži DA ali NE .

Leta 1867 so temeljito prenovili zvonik.

DA NE

V župniji vsako leto organizirajo romanje v Kranjsko Goro.

DA NE

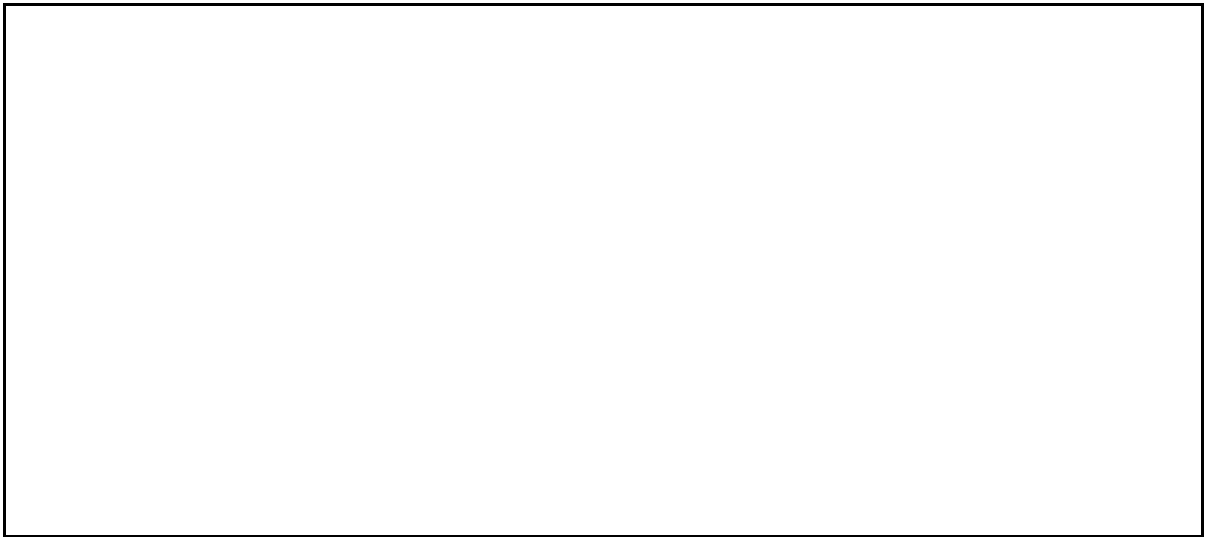
Bogoslužje bogati cerkveni pevski zbor.

DA NE

Cerkev nima zvonika.

DA NE

4. Poskusi narisati našo cerkev.

13. postaja: OŠ Gorišnica in vrtec – učni list (rešitve)

1. Kako se je pred nekaj leti imenovala tukajšnja šola?

OŠ Franca Belšaka.

2. Na katerih področjih je naša šola uspešna?

Na področju filmske dejavnosti, šaha, otroškega in mladinskega pevskega zbora, športu in robotiki.

3. Opiši zastavo naše šole!

4. Iz katerih vasi prihajajo učenci v našo šolo?

Iz Gajevcev, Placerovcev, Male vasi, Muretincev, Cunkovcev, Zagojičev, Tivolcev, Zamušanov, Formina, Moškajncev in Gorišnice.

5. Koliko let šteje OŠ Gorišnica!

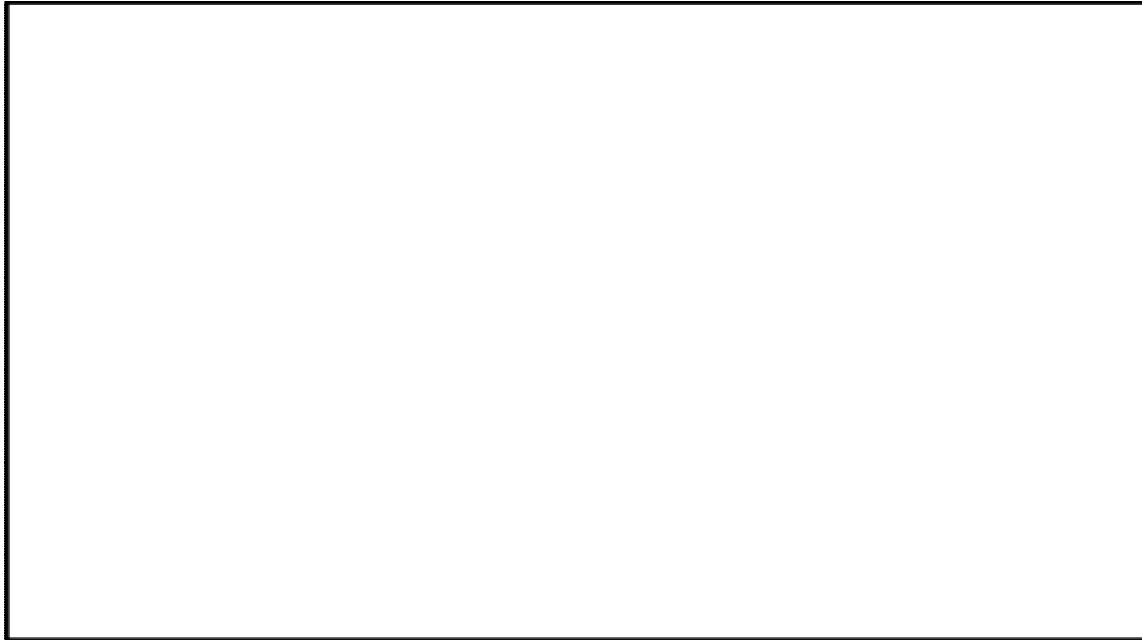
Od sredine 18. stoletja do danes.

6. Koliko oddelkov je imel stari vrtec?

Tri oddelke.

7. Kako se imenujejo skupine v vrtcu – naštej vsaj tri?

8. Nariši skico OŠ Gorišnice in vrtca, kot ju vidiš!

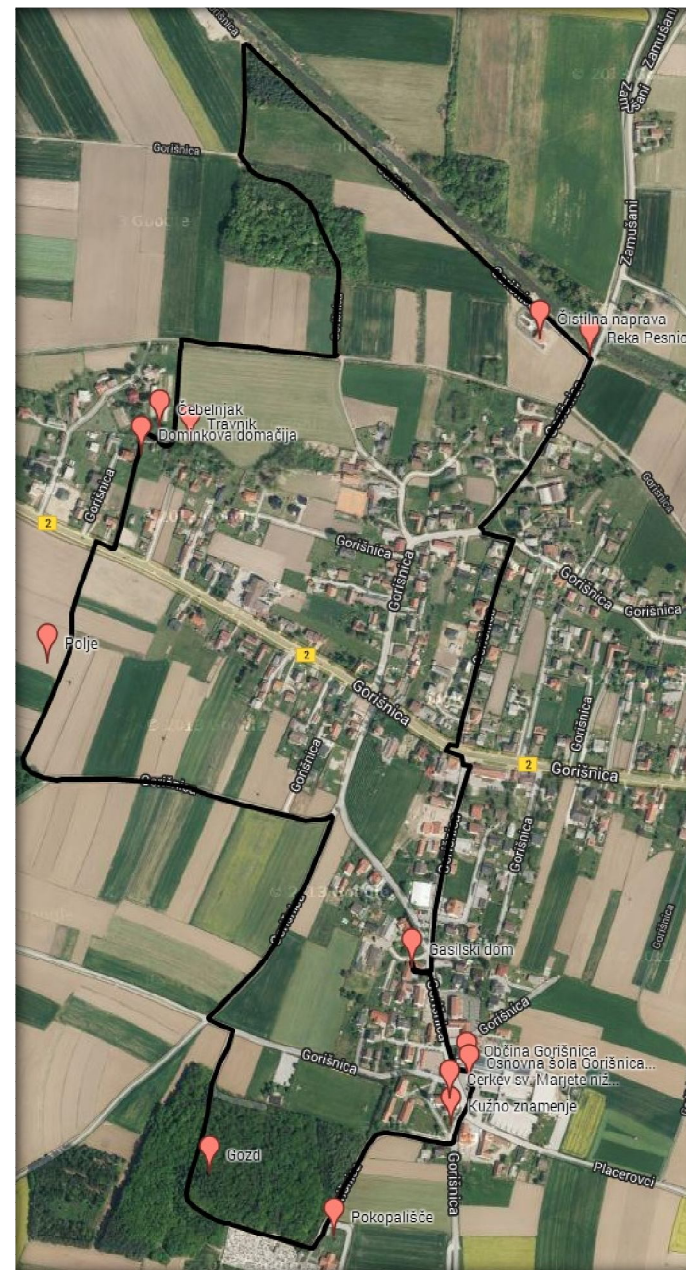

UČNA POT PO GORIŠNICI

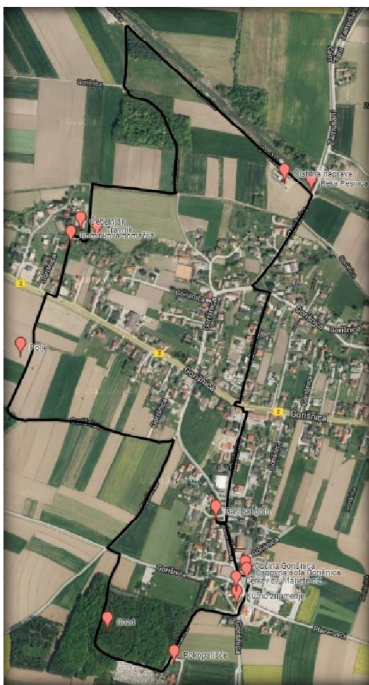
1. postaja: Občina
2. postaja: Gasilski dom
4. postaja: Reka Pesnica
5. postaja: Čistilna naprava
6. postaja: Travnik
7. postaja: Dominkova domačija
8. postaja: Čebelnjak
9. postaja: Polje
10. postaja: Gozd
11. postaja: Pokopališče
12. postaja: Kužno znamenje v Gorišnici
13. postaja: Cerkev sv. Marjete niže Ptuja
14. postaja: OŠ Gorišnica in vrtec

Dolžina: 4.700 m

6.6

DOMINKOVA DOMAČIJA

Dominkova hiša stoji nekaj sto metrov od centra vasi in je verjetno ob svojem nastanku pred tristo leti stala na obrobju vasi. Zadnjo stanovalko *Katarino Nemec* so domačini klicali *Dominkova Kata*. Umrła je leta 1990, stara 96 let. Znana je bila kot zeliščarka, saj je v svojem vrtu gojila številne zdravilne rastline. Stanovanjski in gospodarski del sta neločljivo povezana, in sicer v obliki črke L. Hiša je v celoti lesena, s tem, da so lesena bruna z obeh strani ometana z debelo plastjo ilovice, kar pomeni, da je hiša cimprana. Krita je z rženo slamo. Dominkova domačija je danes mnogo več, kot zgolj muzej. Vrt je še vedno zasajen z zdravilnimi zelišči, na njivi pred hišo še vedno sejejo žitarice in sirek, sadijo čebulo in druge poljske pridelke, Največ tega postorijo upokojenci iz Gorišnice, nekaj pa tudi šolska mladina, ki tu ne spoznava le življenje prednikov, ampak takšno življenje tudi živi.

